

Monialaisen palvelutarpeen ennakointi tekoälyn avulla: kehittämispilotti Päijät-Hämeessä

MAITE-hankkeen työpaja 9.3.2022

FCAI Finnish
Center for
Artificial
Intelligence

9.3.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

MAITE-hankkeen työpaja, 9.3.2022

Ohjelma

Pj. Juha Koivisto, THL

9.00–9.15 **Johdanto työpajan teemaan**

Juha Koivisto, THL

9.15–9.45 **Ikäihmisten palvelukäyttö Päijät-Hämeessä data-analyysin perusteella**

Toni Orpana, PHHYKY

9.45–10.25 **Ryhmätyöskentely: Monialaisesti palveluja käyttävien ikäihmisten asiakasryhmien/profiilien nimeäminen ja kuvaaminen**

Työskentelyalusta:

https://jamboard.google.com/d/12W99KctAyEipN5EJc8NeFs5e_nZbg4D0fXWb-3OyQel/viewer?f=0

10.25–10.35 **Tauko**

10.35–11.00 **Ryhmätöiden purku**

11.00–11.15 **Työpajan reflektointi ja lopetus**

Corinne Soini, PHHYKY

MAITE-hanke

- MAITE-hankkeessa kehitetään monialaisen palvelutarpeen ennustamista ja ennakointia ikäihmisten asiakasryhmää koskien hyödyntämällä modernia data-analytiikkaa ja tekoälyä.
- Ennakointia voidaan toteuttaa ennustetietoa hyödyntämällä
 - 1) asiakasryhmätasolla johdon toimesta, ja**
 - 2) yksittäisen asiakkaan kohdalla asiakastyössä.**
- Toteuttajat: THL, VTT Oy, Helsingin yliopisto ja Lapin yliopisto
- Päijät-Häme toimii kehittämisen pilottialueena.

Monialainen palvelujen käyttö

- Monialaiselle palvelujen käytölle ei ole olemassa yleisesti hyväksyttyä määritelmää.
- Se, mikä MAITE-hankkeessa katsotaan monialaiseksi palvelujen käytöksi, määritellään yhdessä Päijät-Hämeen sote-ammattilaisten ja hanketoimijoiden kesken.
- *Esimerkki 1. Asiakas käyttää mielenterveyspalveluja, päihdeavopalveluja ja päihdepalvelujen asumispalveluja.*
- *Esimerkki 2. Asiakas käyttää erilaisia ikäihmisten palveluja ja sosiaalihuollon avopalveluja.*
- *Esimerkki 3: Asiakas käyttää erilaisia ikäihmisten palveluja, erikoissairaanhoidon palveluja ja sosiaalihuollon avopalveluja.*

PALVELURYHMÄ	PALVELURYHMÄN SISÄLTÖ
PTHAVO: Perusterveydenhuollon avohoidon vastaanottopalvelut (poislukien mielenterveys- ja päihdepalvelut)	Perusterveydenhuollon vastaanotto toiminta, neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, suun terveydenhuolto, muu avovastaanotto toiminta
ESHOM: Somaattinen erikoissairaanhoito	Somaattinen erikoissairaanhoito, päivystyspalvelut (sekä esh että pth), perusterveydenhuollon vuodeosasto hoito, erikoissairaanhoidon hammashoito
MT: Mielenterveys- ja päihdepalvelut	Perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastaanotto toiminta, psykiatrinen erikoissairaanhoito
MTAP: Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumispalvelut	Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, päihdekuntoutujien asumis- ja laitospalvelut
SOSAVO: Sosiaalihuollon avopalvelut	Perheoikeudellisia palveluja ja avopalveluja (lapsiperheet, lastensuojelu, vammaiset, mielenterveys- ja päihde, työikäiset, ikääntyneet)
SOSLAITOS: Sosiaalihuollon laitospalvelut	Vammaisten laitos- ja asumispalvelut, lastensuojelun laitos- ja perhehoito
IKA: Ikääntyneiden palvelut	lääkäiden laitospalvelu, tehostettu palveluasuminen, palveluasuminen, perhehoito, kotihoito ja kotona asumisen tukeminen

Monialaisen palvelukäytön tarkastelu ja määrittely edellyttää jonkinlaista palvelujen luokittelua palveluryhmiin.

Haula T, Peltola M. Monialainen tai kallis palvelujen käyttö Suomessa. Teoksessa: Koivisto J, Tiirinki H, toim. Monialaisen palvelutarpeen tunnistaminen sosiaali-, terveys- ja työvoimapalveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:38, 16-40.

Palveluluokat	Henkilöitä (n)	% -osuus väestöstä	€, ka / mediaani	Ikä, ka / mediaani	Tarvekerroin, ka / mediaani
PTHAVO	339 899	32,4	287 / 206	35 / 31	0,45 / 0,31
PTHAVO + ES-HSOM	260 608	24,9	2 419 / 1 168	42 / 42	0,85 / 0,51
Ei palvelukäyttöä	237 158	22,6	0 / 0	42 / 41	0,28 / 0,09
ESHOM	50 575	4,8	1 632 / 614	46 / 47	0,47 / 0,20
PTHAVO + ES-HSOM + SOSAVO	26 547	2,5	6 308 / 3 091	39 / 37	1,98 / 0,95
PTHAVO + SOSAVO	21 773	2,1	2 473 / 890	33 / 29	1,31 / 0,63
PTHAVO + ES-HSOM + MT	19 898	1,9	6 031 / 3 144	38 / 34	1,6 / 0,9
PTHAVO + MT	14 548	1,4	2 827 / 1 189	34 / 30	1,29 / 0,62
PTHAVO + ES-HSOM + IKA	14 393	1,4	15 520 / 6 978	79 / 79	3,54 / 2,57
PTHAVO + ES-HSOM + IKA + SOSAVO	11 207	1,1	34 587 / 26 865	83 / 83	5,89 / 5,22
PTHAVO + ES-HSOM + MT + SOSAVO	9 391	0,9	12 353 / 6 421	35 / 34	2,5 / 1,91

Esimerkki monialaisen palvelukäytön analyysistä vuonna 2017 koko väestöä koskien Suomessa (N = 1 048 180)

Haula T, Peltola M. Monialainen tai kallis palvelujen käyttö Suomessa. Teoksessa: Koivisto J, Tiirinki H, toim. Monialaisen palvelutarpeen tunnistaminen sosiaali-, terveys- ja työvoimapalveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:38, 16-40.

Ei-toivottu palvelujen käyttö

- Ei-toivotulla palvelujen käytöllä (ei-toivotut päätepisteet) tarkoitetaan MAITE-hankkeessa sellaista monialaista palvelujen käyttöä, johon emme toivo ikäihmisten ajautuvan ja jota voidaan ennaltaehkäistä.
- Kun ikäihmisen tilanteeseen päästään asiakastyössä tarttumaan ajoissa ennaltaehkäisevästi ennustetietoa hyödyntäen, voidaan ei-toivottu palvelujen käyttö mahdollisesti välttää tai lykätä sitä.
- Palvelutuotannon johto voi asiakasryhmätasosta ennustetietoa hyödyntämällä suunnitella palvelujen kehittämistä, organisointia ja resursointia.

Työpajan tavoite

Työpajan tavoitteena on

- kuvata ja nimetä tyypilliset monialaisesti palveluja käyttävät ikäihmisten asiakasryhmät/profiilit Päijät-Hämeessä, ja
- valita asiakasryhmistä/profiileista ne, joiden mukaiseen palvelukäyttöön ikäihmisten ei ainakaan toivota ajautuvan ja jota voidaan ennaltaehkäistä.

Yhteinen työskentely

- Työskentely perustuu taustadata-analyysiin sekä ammattilaisten tietämykseen ja kokemuksiin
- Työskennellään kolmessa pienryhmässä fasilitaattorien tuella klo 9.45-10.25.
- Teams-linkit ryhmätyöskentelyyn on lähetetty sähköpostiin.
- Hyödynnetään Jamboard-työskentelyalustaa
- Paluu yhteiseen Teams -linkkiin klo 10.35. Sitä ennen pieni tauko.

Tehtävät

Tehtävä 1. Kuvatkaa ja nimetkää tyypilliset monialaisesti palveluja käyttävät ikäihmisten asiakasryhmät/profiilit Päijät-Hämeessä.

Tehtävä 2: Valitkaa ne asiakasryhmät/profiilit, joiden mukaiseen palvelukäyttöön ikäihmisten ei ainakaan toivota ajautuvan ja jota voidaan ennaltaehkäistä.